

## **РЕШЕНИЕ**

№ 81

гр. София, 13 юни 2018 г.

### **В ИМЕТО НА НАРОДА**

**ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на шестнадесети април през две хиляди и осемнадесета година в състав:**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ЗАХАРОВА**

**ЧЛЕНОВЕ: ЖАНИНА НАЧЕВА**

**ПЕТЯ ШИШКОВА**

**при секретар КРИСТИНА ПАВЛОВА и с участието на прокурор КАЛИН СОФИЯНСКИ разгледа докладваното от съдия ЗАХАРОВА наказателно дело № 286/2018 г. по описа на ВКС, второ отделение, като за да се произнесе, взе предвид следното:**

Настоящото производство пред ВКС е по глава тридесет и трета от НПК, образувано на основание чл. 423, ал. 1 от НПК по искане на осъдения Г. Т. А. за възобновяване на НОХД № 493/2015 г. по описа на Бургаския окръжен съд.

В саморъчната молба на осъденото лице са изложени доводи, че присъда № 51 от 15.03.2016 г. по посоченото по-горе дело е постановена задочно, при нарушение правото на искателя на участие в процеса, в това число лишаването му от право да сключи споразумение за извършеното деяние. Твърди се, че за влезлия в сила съдебен акт, осъденият е разбрал на 05.01.2018 г. при задържането му в Република Г.

В съдебно заседание на ВКС осъденият А. и неговият служебно назначен защитник адв. Н. П. поддържат искането за възобновяване и молят да бъде уважено. В подкрепа на искането защитникът развива доводи за липса на достатъчна процесуална активност от страна на съда във връзка с призоваването на А. Представителят на ВКП дава заключение, че искането е неоснователно, доколкото неучастието на осъдения в приключилото по отношение на него наказателно производство е резултат от недобросъвестното му процесуално поведение.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка за наличие на основанията за възобновяване на делото, намери за установено следното:

С присъда № 51 от 15.03.2016 г. по НОХД № 493/2015 г. Бургаският окръжен съд е признал подсъдимия Г. Т. А. за виновен в това, че на 03.01.2015 година в град Б., ж.к. "...", улица "...", № ..., в сервиз за вулканизация и ремонт на велосипеди и автомобилни гуми обещал да даде подкуп – велосипед марка "...", модел "...", с номер на рама ..... на стойност 330.00 (триста и тридесет) лева на полицейски орган – Кр. М. А., изпълняващ длъжността "младши разузнавач (издирване)" в група "Пр. на кр. П. – Л." в сектор "Кр. П." към Пето РУ при ОД на МВР, град Б., за да не извърши действие по служба – да не го задържи за извършената кражба на горепосочения велосипед на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, да не докладва на началника на 05 РУ – Б. и да не регистрира в регистъра за ЗМ полученото съобщение за извършено престъпление от общ характер (чл. 6 и чл. 13 от Вътрешните правила за организацията на работа в МВР

по заявителски материал за престъпления от общ характер), поради което и на основание чл. 304а, вр. чл. 301, ал. 1, вр. чл. 54 от НК го е осъдил на една година и шест месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 1500 лева, като е постановил наказанието лишаване от свобода да бъде изтърпяно в затвор при първоначален строг режим. С присъдата на основание чл. 307а, вр. чл. 53, ал. 2, б. “б” от НК е било отнето в полза на държавата вещественото доказателство – един брой велосипед марка “...”, модел “...”, с номер на рама .... . В тежест на подсъдимия са били възложени направените в хода на досъдебното и съдебното производство разnosки.

Присъдата е била проверена по въззивен ред по жалба на служебния защитник на подсъдимия А., като е била потвърдена с решение № 192 от 12.12.2016 г., постановено по ВНОХД № 208/2016 г. по описа на Бургаския апелативен съд.

Въззивното решение е било обжалвано и пред касационната инстанция от защитника на подсъдимия, като е било оставено в сила с решение № 65 от 07.04.2017 г. по н.д. № 84/2017 г. на И.н.о. на ВКС.

Видно от приложената по делото справка от ГДИН с изх. № 90 от 12.03.2018 г. и писмо на Окръжна прокуратура – Бургас от 12.03.2018 г. по пр. пр. № 27/2017 г., по отношение на Г. Т. А. на 30.11.2017 г. е била издадена ЕЗА, като същият е бил задържан в гр. М. на 05.01.2018 г. След предаването му на българските власти осъденият е постъпил в затвора – гр. Бургас на 14.02.2018 г. Изброените обстоятелства са относими към момента на узнаване на влязлата в сила присъда от осъдения, респективно към установяване допустимостта на направеното искане с оглед посочения в чл. 423, ал. 1 от НПК шестмесечен срок, който в настоящия случай е спазен. Когато молителят е предаден въз основа на ЕЗА, шестмесечният срок за възобновяване на производство на основание чл. 423 от НПК започва да тече от момента на фактическото предаване на лицето на територията на България. При преценката за началния момент на срока в тези хипотези е от значение не само фактът на реалното узнаване за влязлата в сила присъда, но и обективната възможност на осъдения присъствено да поиска възобновяване на наказателното дело и да се яви лично в съдебно заседание пред касационния съд.

Разгледано по същество, искането на осъдения А. за възобновяване на наказателното дело е неоснователно.

В хода на образуваното ДП № 3388-249/2015 г. по описа на 05 РУ на МВР, гр. Б., на 26.05.2015 г. Г. Т. А. лично е бил привлечен като обвиняем (л. 64-65 от ДП), като на същата дата е бил и надлежно разпитан в това му качество (л. 66 от ДП). Посочените процесуални действия са били извършени с участието на служебно назначен защитник – адв. Т. Ш. от БАК. В съставения протокол за разпит разследващият орган е отразил посоченото от обвиняемия местоживее в гр. Б., ул. „...” № ..., както и номер на използвания от него мобилен телефон. С постановлението за привличане по отношение на А. е била взета мярка за неотклонение „подписка”, като изрично са били конкретизирани постите от него задължения да не променя местоживееето си и да се явява при призоваване, като са били разяснени и последиците от неизпълнението им. При заявен от А. отказ от предявяване на материалите по делото, залегал в протокола за разпит на обвиняем, досъдебното производство, след доклад по чл. 226, ал. 1 от НПК и ведно с изготвеното обвинително заключение, е било изпратено на Окръжна прокуратура – Бургас с мнение за предаване на съд.

По внесен от Окръжна прокуратура – Бургас обвинителен акт срещу Г. Т. А. за престъпление по чл. 304а, вр. чл. 301, ал. 1 от НК е било образувано НОХД № 493/2015 г. по описа на Бургаския окръжен съд. Преписи от изготвения обвинителен акт, от разпореждането на съдията-докладчик за насрочване на делото и възможността същото да бъде разгледано в негово отсъствие при условията на чл. 269, ал. 3 от НПК, както и

по реда на глава двадесет и седма от НПК, не са му били връчени, тъй като въпреки поетите процесуални задължения, произтичащи от качеството му на обвиняемо лице, осъденият самоволно е напуснал не само адреса в гр. Б., но и страната. Видно от изготвената призовка, находяща се на л. 24 от първоинстанционното производство, А. не е бил открит на адреса, който сам е посочил на досъдебното производство, не са били намерени и негови близки или съседи, които да получат съдебните книжа със съответното задължение за предаването им на адресата. Съдът е изискал справка относно постоянния и настоящ адрес на подсъдимия, като за такъв отново е бил посочен гр. Б., ул. „...“ № ... . По повод извършена проверка от ГД „Охрана“ е била изготвена докладна записка (л. 30 от НОХД № 493/2015 г.), съгласно която на този адрес се помещавал „Дом за настаняване на социално слаби“ към община Б., където А. е бил настанен на 14.11.2014 г., но го е напуснал след изтичане на задължителния срок на тримесечен престой. Деловодството на социалния дом не разполагало с данни за местонахождението му или номера на използван от него мобилен телефон. Осъденият е бил издирван безрезултатно и по места и обекти, обитавани от лица, водещи скитнически живот, информация за които обстоятелства е залегнала в докладна записка на мл. инспектор в ОДМВР – Б., 05 РУ. На л. 49 от НОХД № 493/2015 г. по описа на Бургаския окръжен съд е приложена справка, въз основа на която съдът е установил, че А. е излязъл от Република България през ГКПП Калотина на 03.06.2015 г. и към момента на изготвяне на справката са липсвали данни за влизането му в страната. Още в първото насрочено по делото съдебно заседание първоинстанционният съд е изменил мярката на А. в „задържане под стража“ и го е обявил за местно и общодържавно издирване. Делото е било разгледано и решено в негово отсъствие едва в четвъртото по ред съдебно заседание, проведено на 15.03.2016 г., след получени данни от МВР (л. 77) за липсата на резултат от проведеното общодържавно издирване на А. с телеграма № 26501/26.06.2015 г. и при отсъствие на информация за завръщането му на територията на РБ.

Въззивният съд, сезиран с жалба на служебно назначения защитник на искателя, също е проявил необходимата процесуална активност за призоваването му, като въпреки изисканите наново справки за задгранични пътувания и положеното старание за издирването му в страната, включително и на посочения на досъдебното производство телефонен номер, осъденият А. не е бил открит.

Описаното процесуално развитие на воденото срещу молителя наказателно производство категорично сочи на неоснователност на искането му за възобновяване. Разглеждането на делото при условията на чл. 269, ал. 3 от НПК не поражда безусловно задължение за последващото му възобновяване. В производството по глава тридесет и трета от НПК винаги се изследват и преценяват предпоставките, визирани в разпоредбата на чл. 423, ал. 1 от НПК. Искането на задочно осъденото лице се уважава, само когато причината за неприсъственото разглеждане и решаване на делото не се корени в собственото му процесуално некоректно поведение. Ако след предявяване на обвинението в досъдебното производство осъденият се е укрил, поради което процедурата по чл. 247б, ал. 1 (чл. 254, ал. 4 – преди изменението ДВ, бр. 63 от 2017 г.) от НПК не е могла да бъде изпълнена, или след като е изпълнена, не се е явил в съдебно заседание без уважителна причина, искането за възобновяване следва да бъде оставено без уважение. При наличието на някоя от цитираните две хипотези на недобросъвестно процесуално поведение осъденият не може да черпи права в производството по реда на този извънреден способ за съдебен контрол. По отношение на Г. А. е налице първата хипотеза, тъй като единствено поради укриването му първоинстанционният съд обективно не е могъл нито да му връчи препис от обвинителния акт, нито да го уведоми за образуваното съдебно производство и да го призове за насрочените съдебни

заседания. Досъдебното производство безспорно е протекло с негово участие, като разследващият орган му е разяснил задълженията да не напуска местоживеенето си без разрешение на съответния орган или да го променя, без да съобщи за това. При ясно знание за воденото срещу него наказателно производство, искателят самоволно е заминал за Република Г., напускайки страната за продължителен период от време (повече от две години и шест месеца до задържането му в гр. М. въз основа на ЕЗА на 05.01.2018 г.), без да уведоми за отсъствието си компетентните органи и без да посочи адрес за призоваване. Със своето поведение, освен че е нарушил задълженията си, произтичащи от процесуалното му качество на обвиняем, осъденият А. е демонстрирал и незаинтересованост към развитието на наказателния процес, като сам се е лишил от възможността да участва в процеса и да се защитава лично.

В разглеждания случай съдилищата са положили всички необходими процесуални усилия за установяване местонахождението на А., респективно за осигуряване участието му в производството, които са останали без резултат. При разглеждането на делото в отсъствие на осъдения е било гарантирано и правото му на защита чрез назначаването на служебен защитник, при това на същия, който е представлявал А. в хода и на досъдебното производство и е бил запознат с обстоятелствата по делото още от първата фаза на процеса.

По изложените съображения ВКС прие, че искането на осъдения Г. Т. А. за възобновяване на наказателното производство на основание чл. 423, ал. 1 от НПК е неоснователно.

Водим от горното и на основание чл. 425 от НПК Върховният касационен съд, второ наказателно отделение,

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на осъдения Г. Т. А. за възобновяване на НОХД № 493/2015 г. по описа на Бургаския окръжен съд.

Настоящото решение не подлежи на обжалване и протестиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.